

RAČUNSKO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Revizijsko poročilo

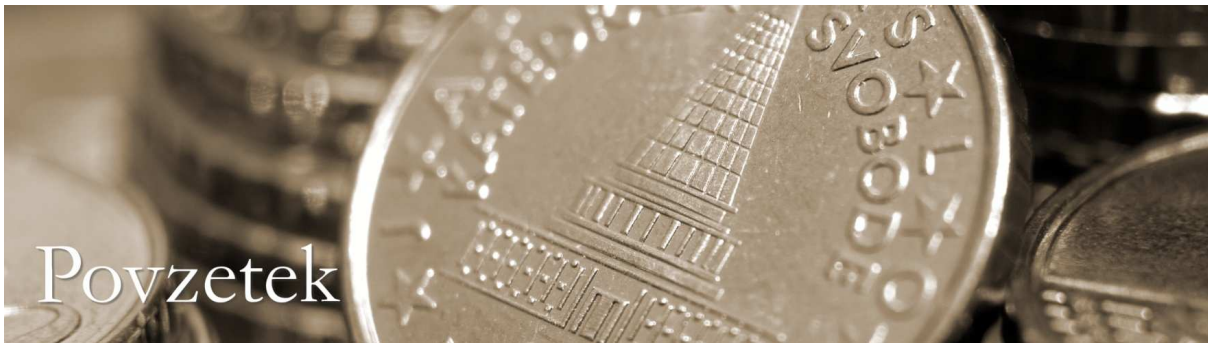
Pravilnost financiranja volilne kampanje liste
Slovenska nacionalna stranka – SNS za volitve
poslancev v državni zbor v letu 2008

Poslanstvo

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

Revizijsko poročilo

Pravilnost financiranja volilne kampanje liste
Slovenska nacionalna stranka – SNS za volitve
poslancev v državni zbor v letu 2008

Računsko sodišče je izvedlo revizijo pravilnosti financiranja volilne kampanje liste Slovenska nacionalna stranka – SNS za volitve poslancev v državni zbor v letu 2008, ki jo je organizirala Slovenska nacionalna stranka.

Cilja revizije sta bila izrek mnenja o pravilnosti izkazanih zneskov v poročilu o volilni kampanji ter izrek mnenja o pravilnosti zbiranja in porabe sredstev za volilno kampanjo.

Ker je Slovenska nacionalna stranka med stroške volilne kampanje štela tudi stroške, ki niso stroški volilne kampanje, je računsko sodišče o pravilnosti v poročilu izkazanih zneskov izreklo *mnenje s pridržkom*.

Računsko sodišče je o pravilnosti zbiranja in porabe sredstev izreklo Slovenski nacionalni stranki *pozitivno mnenje*.

KAZALO

1. UVOD	6
1.1 PREDSTAVITEV ORGANIZATORJA VOLILNE KAMPANJE	6
1.2 PREDSTAVITEV REVIZIJE	7
1.2.1 Zbrana sredstva	7
1.2.2 Porabljena sredstva	8
2. UGOTOVITVE	9
2.1 PRAVILNOST IZKAZANIH ZNESKOV V POROČILU O VOLILNI KAMPANJI	11
2.1.1 Pravilnost izkazanih zbranih sredstev	11
2.1.2 Pravilnost izkazanih porabljenih sredstev	11
2.2 PRAVILNOST ZBIRANJA IN PORABE SREDSTEV ZA VOLILNO KAMPANJO	12
2.3 VIŠINA DELNEGA POVRAČILA STROŠKOV VOLILNE KAMPANJE	12
3. MNENJE	14
3.1 MNENJE O PRAVILNOSTI IZKAZANIH ZNESKOV V POROČILU O VOLILNI KAMPANJI	14
3.2 MNENJE O PRAVILNOSTI ZBIRANJA IN PORABE SREDSTEV ZA VOLILNO KAMPANJO	14

1. UVOD

Revizijo pravilnosti financiranja volilne kampanje liste Slovenska nacionalna stranka – SNS za volitve poslancev v državni zbor v letu 2008 smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču¹ (v nadaljevanju: ZRacS-1) in Zakona o volilni in referendumski kampanji² (v nadaljevanju: ZVRK). Sklep o izvedbi revizije je bil izdan 10. 2. 2009.

Naša pristojnost je, da izrečemo mnenje o pravilnosti izkazanih zneskov v poročilu o volilni kampanji in mnenje o pravilnosti zbiranja in porabe sredstev za volilno kampanjo. Izračunali smo tudi višino delnega povračila stroškov volilne kampanje, do katere je v skladu s 24. členom ZVRK upravičen organizator volilne kampanje.

Revidiranje smo izvedli v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij³. Revizija je vključevala izvajanje postopkov za pridobivanje revizijskih dokazov o pravilnosti izkazanih zneskov v poročilu o volilni kampanji in pravilnosti zbiranja ter porabe sredstev za volilno kampanjo. Izbrani postopki vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačnih navedb v poročilu o volilni kampanji zaradi napake ali prevare in tveganj za nastanek nepravilnosti. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenja.

1.1 Predstavitev organizatorja volilne kampanje

Organizator volilne kampanje je v skladu z drugim odstavkom 3. člena ZVRK odgovoren za zakonitost izvajanja volilne kampanje. Organizatorica volilne kampanje za volitve poslancev v državni zbor v letu 2008, ki so bile 21. 9. 2008, je bila Slovenska nacionalna stranka, Tivolska cesta 13, Ljubljana (v nadaljevanju: stranka SNS).

Organizator volilne kampanje mora najkasneje 45 dni pred dnem glasovanja na volitvah odpreti poseben transakcijski račun za volilno kampanjo (v nadaljevanju: posebni račun)⁴. Vsa finančna sredstva, ki jih organizator nameni ali dobi od drugih pravnih ali fizičnih oseb za financiranje volilne kampanje, mora zbrati na posebnem računu. Vse stroške volilne kampanje mora poravnati izključno s tega računa, ki ga je moral zapreti⁵ najkasneje v štirih mesecih po dnevu glasovanja. Stranka SNS je posebni račun št. 0202 1025 7290 084 odprla pravočasno, 18. 6. 2008 pri NLB, d. d., Podružnici Gorenjska, Poslovalnica

---

¹ Uradni list RS, št. 11/01.

² Uradni list RS, št. 41/07.

³ Uradni list RS, št. 41/01.

⁴ 16. člen ZVRK (najkasneje do 7. 8. 2008).

⁵ 16. člen ZVRK (najkasneje do 21. 1. 2009).

Medvode. Pravočasno, 20. 1. 2009, ga je tudi zaprla.

Odgovorna oseba stranke SNS je bila Miša Glažar.

1.2 Predstavitev revizije

Predmet revizije je poročilo o volilni kampanji za volitve poslancev v državni zbor v letu 2008 stranke SNS. Volitve so bile 21. 9. 2008.

Cilj revizije financiranja volilne kampanje je bil izrek mnenja o:

- pravilnosti izkazanih zneskov v poročilu o volilni kampanji in
- pravilnosti zbiranja in porabe sredstev za volilno kampanjo.

V revizijskem poročilu smo izračunali tudi višino delnega povračila stroškov volilne kampanje, do katere je v skladu s 24. členom ZVRK upravičena stranka SNS.

Revizijo smo načrtovali in izvedli v obsegu, ki ga določa 30. člen ZVRK in ki daje razumno zagotovilo za presojo pravilnosti financiranja volilne kampanje. Pri obsegu preverjanja smo upoštevali določila ZVRK, zato smo preizkusili:

- višino zbranih in porabljenih sredstev volilne kampanje,
- ali je organizator pridobil in uporabil sredstva za volilno kampanjo v skladu z ZVRK ter
- ali so podatki, ki jih je organizator navedel v poročilu, ki ga določa ZVRK, točni.

1.2.1 Zbrana sredstva

Zbrana sredstva za volilno kampanjo so v skladu z ZVRK in Zakonom o političnih strankah⁶ (v nadaljevanju: ZPolS) vsi prispevki, zbrani na posebnem računu, in vsi popusti ali oprostitve plačil, ki so jih organizatorju odobrili izvajalci storitev oziroma prodajalci izdelkov.

Volilna kampanja se lahko financira s prispevki zasebnikov, pravnih in fizičnih oseb, ki pa ne smejo presegati desetkratne povprečne mesečne plače na delavca v Republiki Sloveniji za preteklo leto⁷. Državni organi, organi samoupravnih lokalnih skupnosti, pravne osebe javnega prava, humanitarne organizacije, verske skupnosti, javna podjetja, kot jih določa zakon, ki ureja preglednost finančnih odnosov, gospodarske družbe, v katerih ima država ali samoupravna lokalna skupnost več kot 25-odstotni delež v kapitalu, in družbe, v katerih imajo te družbe večinski delež, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja gospodarske družbe, ne smejo financirati volilne kampanje⁸. Prepovedano je tudi pridobivanje sredstev iz prispevkov tujih zasebnikov, fizičnih in pravnih oseb, iz prihodkov od premoženja stranke iz tujine, iz volil in daril iz tujine oziroma vsakršno drugo pridobivanje sredstev ali opravljanje storitev iz tujine⁹.

⁶ Uradni list RS, št. 62/94, 70/00, 51/02, 69/05, 103/07.

⁷ Tretji odstavek 22. člena ZPolS.

⁸ 25. člen ZPolS.

⁹ Šesti odstavek 21. člena ZPolS.

Pri preverjanju pravilnosti izkazovanja zbranih sredstev in pravilnosti zbiranja sredstev za volilno kampanjo smo pregledali prispevke glede na vire in višino sredstev, obračunane popuste in oprostitve plačil, obstoj zbranih prispevkov, točnost in popolnost izkazanih prispevkov ter skladnost zbranih sredstev z določili ZVRK in ZPolS.

1.2.2 Porabljena sredstva

Porabljena sredstva za volilno kampanjo so vsi stroški volilne kampanje, vključno z danimi popusti ali oprostitvami plačil, ki jih odobrijo izvajalci storitev oziroma prodajalci izdelkov.

Stroški volilne kampanje so glede na določila ZVRK opredeljeni po namenu, času in vrsti. Namen je določen z zakonsko opredelitvijo volilne kampanje¹⁰. To so vse politične oglaševalske vsebine in druge oblike politične propagande, katerih namen je vplivati na odločanje volivk in volivcev pri glasovanju na volitvah.

Stroški so časovno vezani na obdobje volilne kampanje¹¹, ki se lahko začne najprej 30 dni pred dnem glasovanja, končati pa se mora najkasneje 24 ur pred dnem glasovanja. Volilna kampanja se je začela 22. 8. 2008, končala pa 19. 9. 2008 ob 24.00 uri.

Med stroške volilne kampanje¹², ki so potrebni za izvedbo volitev, ZVRK uvršča:

- stroške oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov,
- stroške oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih,
- stroške organizacije in izvedbe predvolilnih shodov,
- stroške oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala iz 7. člena ZVRK,
- stroške odprtja, vodenja in zaprtja posebnega transakcijskega računa in
- druge sorodne stroške, ki so nastali izključno zaradi dejanj volilne kampanje.

Za stroške volilne kampanje se štejejo vsi navedeni stroški, ne glede na to, kdaj so bili plačani in kdaj so bili sklenjeni posli v zvezi s posameznimi dejanji volilne kampanje, če se stroški in posli nanašajo na obdobje volilne kampanje¹³.

Pri preverjanju pravilnosti izkazovanja porabljenih sredstev in pravilnosti porabe sredstev za volilno kampanjo smo pri vsakem strošku, vključno s popusti ali oprostitvami plačil, preizkusili njegov obstoj in točnost ter skladnost z določili ZVRK in ZPolS.

---

¹⁰ Drugi odstavek 1. člena ZVRK.

¹¹ Prvi odstavek 2. člena ZVRK.

¹² Drugi odstavek 15. člena ZVRK.

¹³ Šesti odstavek 15. člena ZVRK.

2. UGOTOVITVE

Stranka SNS je predložila poročilo o volilni kampanji računskemu sodišču v predpisanem roku¹⁴, 5. 2. 2009. Izdelano je bilo v skladu z 18. členom ZVRK in Pravilnikom o vsebini in o obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo¹⁵.

V poročilu je stranka SNS izkazala zbrana in porabljena sredstva, kot je prikazano v tabeli 1.

---

¹⁴ Najkasneje v petnajstih dneh od dneva zaprtja posebnega transakcijskega računa, 18. člen ZVRK.

¹⁵ Uradni list RS, št. 105/07.

Tabela 1: Poročilo o volilni kampanji stranke SNS

		v evrih
Vsebina		Zneski
I.	SKUPNA VIŠINA ZBRANIH SREDSTEV (a + b + c + d + e)	140.463
a)	sredstva SNS	103.529
b)	prejeti prispevki	31.183
c)	popusti	2.197
d)	oprostitve plačil	3.550
e)	obresti	4
f)	skupni znesek prispevkov, ki presegajo trikratno povprečno bruto mesečno plačo na delavca v Republiki Sloveniji za preteklo leto ¹⁶	4.997
II.	POSOJILA, ki so odobrena organizatorju volilne kampanje, če višina posojila presega trikratno povprečno bruto mesečno plačo na delavca v Republiki Sloveniji za preteklo leto	0
III.	ODLOŽENA PLAČILA organizatorju volilne kampanje, če višina odloženega plačila presega trikratno povprečno bruto mesečno plačo na delavca v Republiki Sloveniji za preteklo leto	24.064
IV.	SKUPNA VIŠINA PORABLJENIH SREDSTEV (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6)	140.463
1)	stroški oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov	42.623
2)	stroški oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih	21.545
3)	stroški organizacije in izvedbe predvolilnih shodov	38.658
4)	stroški oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala	36.432
5)	stroški odprtja, vodenja in zaprtja posebnega transakcijskega računa	173
6)	drugi sorodni stroški, ki so nastali izključno zaradi dejanj volilne kampanje	1.032

Vir: poročilo o volilni kampanji stranke SNS.

¹⁶ Povprečna mesečna plača v Republiki Sloveniji za obdobje od januarja do decembra 2007 je 1.284,79 evra (Uradni list RS, št. 19/08).

2.1 Pravilnost izkazanih zneskov v poročilu o volilni kampanji

2.1.1 Pravilnost izkazanih zbranih sredstev

Stranka SNS je v poročilu navedena zbrana sredstva v znesku 140.463 evrov pridobila iz virov, kot je prikazano v tabeli 2.

Tabela 2: Viri financiranja volilne kampanje

Vir financiranja	Zneski v evrih	Struktura v odstotkih
Sredstva, prenesena z računa SNS	103.529	73,7
Prispevki pravnih in fizičnih oseb	31.183	22,2
Popusti	2.197	1,6
Oprostitve plačil	3.550	2,5
Obresti pozitivnega stanja na posebnem računu	4	0
Skupaj	140.463	100,0

Vir: poročilo o volilni kampanji stranke SNS.

S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja zbranih sredstev v poročilu o volilni kampanji smo ugotovili, da je stranka SNS zbrana sredstva izkazala pravilno.

2.1.2 Pravilnost izkazanih porabljenih sredstev

Stranka SNS je v poročilu navedena sredstva v znesku 140.463 evrov porabila za kritje stroškov, kot je prikazano v tabeli 3.

Tabela 3: Stroški volilne kampanje

Vrste stroškov	Zneski v evrih	Struktura v odstotkih
Stroški oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov	42.623	30,4
Stroški oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih	21.545	15,3
Stroški organizacije in izvedbe predvolilnih shodov	38.658	27,5
Stroški oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala iz 7. člena ZVRK	36.432	26,0
Stroški odprtja, vodenja in zaprtja posebnega transakcijskega računa	173	0,1
Drugi sorodni stroški, ki so nastali izključno zaradi dejanj volilne kampanje	1.032	0,7
Skupaj	140.463	100,0

Vir: poročilo o volilni kampanji stranke SNS.

2.1.2.a S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja porabljenih sredstev v poročilu o volilni kampanji smo ugotovili, da je stranka SNS porabljenega sredstva v poročilu izkazala pravilno, razen plačila računa v znesku 3.420 evrov z dne 1. 10. 2009 za plačilo vsebinske nadgradnje spletnega portala stranke za volilno kampanjo. Ista družba je SNS izstavila račun za enak namen v vrednosti 1.320 evrov tudi 1. 9. 2008. Stranka SNS ni predložila dodatne dokumentacije, ki bi dokazovala, da se račun v znesku 3.420 evrov nanaša na opravljene storitve, ki so povezane z volilno kampanjo. Stranka SNS je s posebnega računa plačala stroške, ki so nastali po koncu volilne kampanje, in zato niso stroški volilne kampanje. Stranka SNS s takšnim poročanjem ni ravnala v skladu z določili 18. člena ZVRK, ki v 1. točki prvega odstavka določa, da mora stranka poročati o stroških volilne kampanje. Stranka SNS s tem tudi ni ravnala v skladu z določili 15. člena ZVRK, ker je med stroške volilne kampanje štela tudi take, ki niso stroški volilne kampanje.

2.2 Pravilnost zbiranja in porabe sredstev za volilno kampanjo

Na podlagi preizkusa pravilnosti zbiranja in porabe sredstev za volilno kampanjo smo ugotovili, da je stranka SNS pravilno zbrala in porabila sredstva za financiranje volilne kampanje.

2.3 Višina delnega povračila stroškov volilne kampanje

V skladu s 24. členom ZVRK imajo organizatorji volilne kampanje, katerih listam so pripadli mandati za poslance v državnem zboru, pravico do povračila stroškov volilne kampanje v vrednosti 0,33 evra za dobljeni glas, pri tem pa skupni znesek povrnjenih stroškov ne sme preseči zneska porabljenih sredstev, razvidnega iz revizijskega poročila računskega sodišča. Pravico do delnega povračila stroškov imajo tudi organizatorji volilne kampanje, katerih lista kandidatov je dobila najmanj 6 odstotkov glasov od skupnega števila oddanih glasov v volilni enoti ali najmanj 2 odstotka od skupnega števila oddanih glasov v vsej državi, in sicer v vrednosti 0,17 evra za dobljeni glas v tej volilni enoti oziroma državi.

Po Poročilu o izidu rednih volitev poslancev v državni zbor¹⁷ je listi Slovenska nacionalna stranka – SNS pripadlo pet mandatov. Dobila je 65.832 glasov volivcev ali 5,40 odstotka glasov volivcev, zato ima pravico do delne povrnitve stroškov volilne kampanje v znesku 18.754,56 evra.

Tako izračunan znesek ne presega zneska porabljenih sredstev, ugotovljenega v točki 2.1.2 tega poročila, zato ugotavljamo, da ima stranka SNS pravico do povrnitve stroškov volilne kampanje v tem znesku.

---

¹⁷ Uradni list RS, št. 95/08.

3. MNENJE

Revidirali smo pravilnost financiranja volilne kampanje liste Slovenska nacionalna stranka – SNS za volitve poslancev v državni zbor v letu 2008, ki jo je organizirala Slovenska nacionalna stranka.

3.1 Mnenje o pravilnosti izkazanih zneskov v poročilu o volilni kampanji

Mnenje s pridržkom

V poročilu o volilni kampanji za volitve poslancev v državni zbor v letu 2008 je bila pri izkazovanju zneskov v poročilu ugotovljena naslednja nepravilnost:

- Stranka SNS je izkazala porabljenih sredstev za 3.420 evrov previsoko, ker je med stroške volilne kampanje štela tudi stroške, ki so nastali po koncu volilne kampanje. S tem ni ravnala v skladu z določili Zakona o volilni in referendumski kampanji – točka 2.1.2.a.

Razen napake, navedene v prejšnjem odstavku, menimo, da poročilo o volilni kampanji Slovenske nacionalne stranke v vseh pomembnih pogledih prikazuje pravilne zneske v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji in Zakonom o političnih strankah.

3.2 Mnenje o pravilnosti zbiranja in porabe sredstev za volilno kampanjo

Positivno mnenje

Menimo, da je Slovenska nacionalna stranka pri zbiranju in porabi sredstev za volilno kampanjo v vseh pomembnih pogledih ravnala v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji in Zakonom o političnih strankah.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči ali drugimi državnimi organi.

Številka: 1217-9/2009-14
Ljubljana, 17. julija 2009

Dr. Igor Šoltes,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Slovenski nacionalni stranki, priporočeno;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu, tu.

Bdimo nad potmi javnega denarja

Računsko sodišče Republike Slovenije / The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija • tel.: +386 (0) 1 478 58 00 • fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si • www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office
Ulica heroja Bračiča 6, 2000 Maribor, Slovenija • tel.: +386 (0) 2 250 58 80 • fax: +386 (0) 2 250 58 96

V DE